

Háttéranyag Hegyi Gyula és a Levegő Munkacsoport sajtótájékoztatójához

Budapest, 2008. február 7.

Európai javaslatok egy zöld adóreformra

Az Európai Bizottság tavaly ősszel terjesztette elő javaslatvezetét egy zöld adóreformról, melynek része a gazdaságilag és környezetileg káros támogatások leépítése is. A zöld adózásra való áttörést évek óta szorgalmazó Levegő Munkacsoporttal közös sajtótájékoztatón ismertette Hegyi Gyula magyar képviselő az Európai Parlament álláspontját.

Az Európai Unió közelmúltban tett nagyszabású környezetvédelmi vállalásai csak megfelelő intézkedésekkel teljesíthetők. Hegyi Gyula szerint a megújuló energiákra való fokozatos átállás, a különböző szennyező és üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése csak úgy valósítható meg, ha a politikai akarat mellett gazdaságilag is ösztönzik a környezetvédelmi váltást. A javaslatról a napokban szavazott az Európai Parlament Környezetvédelmi Bizottsága. A képviselők támogatták a reformtervet, illetve több pontban erősítették „a szennyező fizet” elvét. A környezetvédelmi adóreform az adóterhet a jóléti szempontból kedvezőtlen adókról (például a munkára kivetett adókról) a jóléti szempontból kedvező adókra (például a környezeti szempontból káros tevékenységek adóztatása, erőforrások használata) helyezi át.

Ezért az adótehernek a közvetlen adózásról a fogyasztásra, különösen a környezetvédelem szempontjából ártalmas fogyasztásra történő áthelyezése az adózás tekintetében is jelentős előnnyel járhat. Hegyi Gyula kiemelte, hogy az Európai Bizottságnak, valamint az EP Környezetvédelmi Bizottságának javaslatai egyaránt szolgálják a környezetvédelem és a lakosság elemi érdekeit, illetve szolgálják hosszú távon az európai versenyképességet. Az Európai Bizottság szerint „a népességnek a közkiadások számára egyre nagyobb terhet jelentő előregedése, valamint a globalizáció miatt, amelynek következtében kevésbé megvalósítható a tőke és a munka megadóztatása, az adótehernek a közvetlen adózásról a fogyasztásra, különösen a környezetvédelem szempontjából ártalmas fogyasztásra történő áthelyezése az adózás tekintetében is jelentős előnnyel járhat”. A reform részeként az EU új irányelvet terjeszt elő egy egységes európai energiaadóról. Hegyi Gyula üdvözölte Kovács László energiaügyi biztos ezzel kapcsolatos javaslatát, miszerint 2008-tól az egységes gépkocsiadó 25 százalékát, 2010-től pedig 50 százalékát az autók légszennyezése, károsanyag-kibocsátása, azaz a környezetvédelmi teljesítménye határozza meg. A tervek szerint továbbá az üzemanyagokat egységesen, energiatartalmuk szerint kellene megadóztatni. Az energiaadó emellett kifejezetten figyelembe venné a megújuló energiaforrások környezetvédelmi és ellátási biztonsággal összefüggő előnyeit is.

A közlekedés területén is több gazdasági eszközt, így a Hegyi Gyula és a Levegő Munkacsoport által korábban javasolt városi útdíj bevezetését is ösztönzi a Bizottság. Stockholmban a díj hatására egy átlagos munkanapon 20-25 százalékkal csökkent a belvárosban az autóforgalom, 40 százalékkal nőtt a tömegközlekedést használók aránya, és 9-14 százalékkal mérséklődött az autók okozta légszennyezés. Hamarosan javaslatot tesz az Európai Bizottság a zöld közbeszerzésre a járművek esetén. Ez azt jelenti, hogy az odaítélési szempontok között a

jármű ára mellett szerepelnie kell a jármű egész életciklusára a működtetéshez kapcsolódóan megállapított, az energiateljesítményből, a széndioxid-kibocsátásból és az egyéb szennyezőanyag-kibocsátásból eredő számszerűsített környezeti kárnak.

Az Európai Bizottság terveinek fontos része, hogy ágazatokra bontva kívánja felmérni a környezetvédelmi szempontból káros támogatásokat. Az Európai Bizottság és a magyar zöld szervezetek szerint az ilyen támogatások alááshatják a környezetvédelmi és egészségügyi célból alkalmazott piaci alapú eszközök hatását és általában ronthatják a versenyképességet.

Az Európai Bizottság ezért a tagállamokkal közösen kíván e téren közösségi és nemzeti szintű reformot végrehajtani.

Hegyvi Gyula elmondta, hogy bár az EP képviselők nem javasolták, hogy egységes uniós adószabályokat hozzanak, hiszen az adópolitika a tagországok hatásköre, és az Európai Unió csak akkor hozhat e témában jogszabályt, ha azzal az összes tagállam egyetért. Azt azonban előírják, hogy az adókban és az árakban mindenképpen jelenjenek meg a környezetvédelmi károk költségei. A reform tervezetről még több uniós intézmény véleményt mond, illetve szavaz, s ezt követően fog az Európai Bizottság irányelveket, rendeleteket javasolni a témában.

Kapcsolódó anyagok:

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/pr/691/691625/691625hu.pdf

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/am/703/703130/703130hu.pdf

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/ad/700/700714/700714hu.pdf

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/ad/705/705018/705018en.pdf

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/dv/envi_20080128_mbien_compr_am_en.pdf

További kapcsolódó anyagok találhatóak a www.levego.hu honlapon a **Témáink – Gazdaság – Államháztartási reform** rovatban.